

הרבנית ימימה מזרחי

דבר לך אלהים ואלהי

תורה נשית ♥ מבראשית

גיליון מס' 199

פרשת חיי שרה ✧ כ"ג בחשוון ה'תשע"ט (11/2018)

הבחירה האמיתית ואין אחרת

באמת, אני ממש בכיתי השבוע בקלפי ברחוב אוסישקין. ראיתי נשים מקסימות עומדות בתור ולא יכולתי שלא לשאול: "היי, מה את מצביעה?" וכל אחת: "כמובן, מה שהרבנים אמרו". בלי שאלה, בלי מחלוקת, עושות באהבה רצון קונן. לא נכנסות בכלל לכל המחלוקות והאש. **ואישה אחת בכל אלה לא מצאתי.**⁴ לא סתם אומר אברהם לאליעזר בפרשתנו: "לבן שלי תביא אתה רק אישה כזאת. לא מבנות כנען, לא מאלה שסוחרים ונמצאים בתחרות ובמי יקבל יותר. תביא לנו את הפשטות הזו, של אשה שפשוט עושה חסד, כי כך הורו בשמים".

ואיך עכשיו מתנחמים על בית חשוך, בית בישוב פסגות שאיש לא חוזר אליו, אבל בכלל. צעצועים שילדים כבר לא ישחקו בהם, מטבח שאיש לא יבשל בו עוד? הוא מחכה להם שיחזרו לשלום מהדרך, והם לא חוזרים. ותמיד אני חושבת על הסצנה הפותחת של פרשתנו, חיי שרה, כשאברהם ויצחק חוזרים נרגשים אחרי העקידה, לספר לאמא שרה איזה ניסיון הם עברו. אני מדמיינת את הדיאלוג ביניהם: "איך אמא תהיה גאה בך", אברהם אומר. "איך האמנת ולא פחדת!"

"ואיך אמא תגיב כשהיא תשמע שהמאכלת הזאת היתה מעל הצוואר שלי, אבא..."

והם מגיעים ואיפה האוהל של אמא, איפה? תמיד היה שם ענן, ואיפה הענן? ולמה האוהל של אמא, שתמיד היה מואר, חשוך עכשיו? אין נורא יותר מאשר לראות בית חשוך, בית שהאור שלו כבר לא נמצא בו, שריח התבשילים כבר התנדף ממנו ואיך עכשיו מתנחמים?

כאן מגיע הפסוק אולי הכי-הכי-הכי יפה בתורה: **וַיִּקַּם אַבְרָהָם מֵעַל פְּנֵי מְתוֹ.**⁵ "אם אני אשב פה ואחשוב 'מסכנה האישה הזאת, שרה, ומה העברתי אותה כל החיים, ולא זכתה לטיפת נחת, ועד שהגיע הבן הזה, וגם היא שמעה עליו שמועה רעה...' אם אשאר

והיום הקב"ה אומר לנו את המילים האלו: "וכי אתם חושבים שמעניינות אותי תוצאות הבחירות? מענין אותי הבחירות שעשיתם בדרך, לפני שהגעתם ליעד, לפני שהגעתם לתוצאות: האם עקפתם? האם שמתם לב זה לזה? האם צפרתם בעצבים? האם שמחתם כשהקדמתם מישהו אחר?" חשבון נפש ענקי הוגש לנו בתאונה האיומה של משפחת עטר מפסגות.

אני תמיד אומרת שתפילת-הדרך היא התפילה שהדרך עצמה מתפללת ומה היא מבקשת? **"שלא תארע תקלה על ידי."**¹ שאזכה להדריך אותם. והמילה שחוזרת וחוזרת בתפילת הדרך, ולא במקרה, היא: **שְׁתוּלִיכְנוּ לְשָׁלוֹם, וְתַצְעִידְנוּ לְשָׁלוֹם, וְתִגְיַעְנוּ לְחַיִּים וּלְשִׁמְחָה וּלְשָׁלוֹם.** הרי בכל רגע בדרך יש בחירה והיא אחת: האם אנחנו בוחרים בשלום, או חס ושלום במחלוקת?

השלום, או חוסר השלום, גובה כל כך הרבה קורבנות. בכל פעם שקורית תאונה מחרידה אני לא יכולה שלא לחשוב על זה. "תהיו בשלום", אומרת לנו הדרך. "ונכון שהמטרה שלכם נכונה. ונכון שאתם עושים **כָּל אֲשֶׁר יוֹרֵךְ** חכמים.² אבל הדרך! בדרך, אל תתנגשו".

אם יש משהו שהרב חיים שמואלביץ זצ"ל היה צועק עליו "אש, אש", הרי זו המחלוקת. שמונה נרות חנוכה נשרפו בתאונה אחת. ושני תינוקות נשרפו בביתר לפני שלושה שבועות. שריפה ואש הן התגלמות המחלוקת וכמה צריך להיזהר ורק על זה צריך לבכות. **וּבַחֲרַתְּ בַחַיִּים.**³ כי יש בחירה - בנהיגה זהירה, כבוד הזולת, לא לעקוף, לא לאבד שליטה. כי אנחנו רוצים לחיות במקום הזה. ובחרת בחיים ואין בחירות אחרות, אין.

¹ בפרפאזה על משנה, ברכות ד, ב': "רַבִּי נְחוּנְיָא בֶן הַקָּנָה הָיָה מְתַפְלֵל בְּכַנְיָסְתוֹ לְבֵית הַמִּדְרָשׁ, וּבִיצִיאָתוֹ - תְּפִלָּה קְצָרָה... בְּכַנְיָסְתִי - אֲנִי מְתַפְלֵל שְׁלֹא תֵאָרֵעַ תְּקֵלָה עַל יָדַי. וּבִיצִיאָתִי - אֲנִי נוֹתֵן הוֹדָאָה עַל חֶלְקִי."
² דברים י"ז, י-יא: "וְשָׁמַרְתָּ לְעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרֵךְ."
³ דברים ל', יט.

⁴ קהלת ז', כח.
⁵ בראשית כ"ג, ג.

את תראי: כל סנטימטר של חסד נוסף, ולא משנה מאיפה את באה, בורא אותך. "רבקה" - מלשון "רווקה". לא היה לה סיכוי להינשא, לילדה הזו. היא נולדה במקום גורא, למשפחה שלא נדע, ואיך תתחתן. למה את עושה מעשה חסד? מי בכלל יראה מה שאת עושה? והיא בשלה; "מה אכפת לך?" במצבה חסר הסיכוי, יום-יום היא קמה מעל פני מתה ואומרת: "אני היום ארעיף טוב על העולם". אין לה מושג שמישהו עומד מן הצד, **מִשְׁתָּאָה לָהּ מַחְרִישׁ**,⁹ אומר: "וואו, האישה הזו עומדת להיות אם בישראל". מאפס היא מתחילה שושלת מפוארת.

אני חושבת שזה מה שנשאר לנו מאפרה של המשפחה המהממת הזו. ממש להבין שזו ה-**עֵטְרָה שְׁעֵטְרָה לֹא אִמּוֹ בְיוֹם חֲתָנָתוֹ וּבְיוֹם שְׂמֵחַת לְבָוֹ**.¹⁰ אני חושבת על העטרה של בני הזוג עטר ביום חתונתם. מי שרוצה את החתונה, את החופה, את הבית המלא ילדים מבורכים, מי שרוצה לקום מעל פני מתנו (**וְאִין בֵּית אֶשֶׁר אִין שָׁם מֵת**)¹¹ - אם זה ילד שלא הולך לו כשם שקיווית, כשם שהוא קיווה. אם זו פרנסה תקועה, אם זו זוגיות מקרטעת, אם זו בדידות, קומי מעל פני מתן ותחשבי אברהם. איך אני מיטיבה עם העולם היום?

ויהי רצון שבנות ישראל היקרות פשוט ימשיכו לעשות את מה שהן עושות ובכזו אהבה, בכזו ענווה. אין לנו דרך אחרת.

בצוות העריכה: הדסה סאסי

קיבלת עלון זה במתנה מ"פרשה ואשה", מפעל שיעורי הרבנית ימימה מזרחי.

זהו חלק קצר מתוך הלימוד השבועי המלא של הרבנית ימימה! בכל שבוע הרבנית כותבת לך שיעור שלם, שנותן לך מבט חדש על חיך ועל האתגרים הנשיים כיום. השיעור גדוש עצות לדרך, חיזוקים ורעיונות עומק ותוך המקורות.

כל הפרטים על הלימוד המלא נמצאים כאן:

http://www.parasha.org/rav_weekly_lesson

חוצמזה... באתר שלנו מחכים לך תכנים משובחים (במתנה!) - כאן: www.parasha.org

כך בבית הריק, מה יהיה? אני קם מעל פני מתני ובונה משפחה חדשה".

וְיָקָם אֲבָרְהָם מֵעַל פְּנֵי מְתוֹ. כמו שושי עטר, שגידלה את אחיה הצעירים ממנה לאחר שהוריה נפטרו. ויריב, אישה, אומר לה: "בואי ונקום מעל פני מתנינו". מאדמה חרוכה, בעשר אצבעותיהם, הם בונים משפחה ומכים שורשים. קודם בקרוואן ואחר כך במבנה קבע וילדים ילד ועוד אחד ועוד אחד ומאירים פנים לכל הסביבה שלהם. משפחה צנועה ומופלאה.

"כל כך הרבה חלקות אדמה חרוכות השארתי מאחוריי", אברהם אבינו אומר. "אני עכשיו קם וקונה חלקת אדמה חדשה, את מערת שדה המכפלה, אחוזת קבר שצאצאיי יוכלו להיאחז בה. ואני רוצה המשך למשפחה שכמעט נכחדה, כשיצחק כמעט נעקד. אני מחפש לו שידוך. ולא זו בלבד, אני הולך ומתחתן שוב". בגיל 137 הוא מתחתן ונולדים לו עוד שמונה ילדים.

אם יש משהו שאנחנו עכשיו יכולים לעשות, זה אחרי הצער הענק הזה, לקום פני מתנו ולומר: "מה אני עושה היום טוב עבור החיים?" כמו אברהם שמסתער על מה שנשאר לו - והוא איבד המון - תסתערו. זה מה שנשאר לנו היום, אז תסתערו על היום הזה, תסתערו על כל חסד שאתם יכולים לעשות.

אנחנו בואכה שבת מברכין של חודש כסלו, חודש מסוגל לניסים. אם את רוצה נס בכסלו, כך כותב רבי נחמן מברסלב, רשמי לפניך: "כסליו" - ראשי תיבות: **וְיָרָא ה' (האיות יו"ד) פִּי סָר לְרֵאוֹת**.⁶ על מי מדובר? על משה רבנו. נסיך מצרים יוצא מהארמון ורואה איש מצרי מכה איש יהודי. הוא הורג את המצרי. לימים יתברר שהיהודי שמשה הציל היה רע והלשין עליו. בגללו הוא נאלץ לברוח למדין. "אז מה? אני סר לראות. אכפת לי אז אני מתאכפת". כשמשה רבנו משנה את תוואי המסלול שלו, הוא לא חושב שמישהו מתצפת את זה. הוא לא חושב על כך שמישהו עוד יאמר לו: "וואו. ככה סרת מאזור הנוחות שלך כי יש פה מישהו אחר בצער? אתה תהיה גואלם של ישראל".

רבקה אמנו. מה היא עושה - רצה וממלאת כדים. **וְתַמְהָר וְתוֹרֵד כְּדָה מַעֲלִיָּה**⁷ והיא לא מבינה שזה מבחן השידוכים שלה. היא לא מבינה שהיא מתוצפת עכשיו על ידי שדכן שבוחן כל פסיעה שלה. אז נכון שהמבחן היה "אם היא תשקה אותי ואת הגמלים שלי", אבל היא הוסיפה - **וְתַמְהָר וְתַעַר כְּדָה.. וְתַרְץ**.⁸ עשתה בכזה חשק.

"בשביל מה, ימימה? מי רואה, מי שומע?"

⁶ שמות ג', ד ורבי נחמן מברסלב, ליקוטי מוהר"ן ח"ב, ז', "כי מרחמים ינהגם": "פסליו הוא אותיות": "וְיָרָא ה' פִּי סָר לְרֵאוֹת", פי מִשָּׁה רַבְּנֵנוּ נָמֵן לְבָוֹ לְהַסְתַּלְּפַל בְּצַרְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל."
⁷ בראשית כ"ד, יח.
⁸ בראשית כ"ד, כ.

⁹ בראשית כ"ד, כא.
¹⁰ שיר השירים ג', יא.
¹¹ שמות י"ב, ל.